

ZÁPIS zo dňa 26.09.2018

miesto: ÚGKK SR, Chlumeckého 4 – Červená zasadačka

Účastníci: podľa prezenčnej listiny

Program rokovania:

1. Informovanie o úlohách z predchádzajúceho stretnutia
2. INSPIRE – prioritné datasety
3. Rôzne
4. Diskusia
5. Prijatie záverov

Pracovné rokovanie bolo zvolané e-mailovou pozvánkou zo dňa 25.09.2018 K. Leitmannovou.

K. Leitmannová privítala účastníkov stretnutia. Zhrnula stav z predošlých stretnutí a zápisov (od roku 2014). Vyzdvihla hlavne potrebu koordinácie úsilia a prác k téme Hydrografia, aby sa jej venovalo viac pozornosti a času. Následne sa prebral zápis po jednotlivých bodoch z minulého stretnutia (27.11.2017).

K bodu 1:

Na začiatku sa objasnila pripomienka z posledného stretnutia od p. Studvovej (SHMÚ) ohľadom pripojenia rezortných WFS služieb (AU, GN a Klady ML). Táto chyba naďalej pretrváva pri verziách ArcGIS 9.3 a 10.0. Po pripojení sa nezobrazí geometria. WFS služby zo strany SHMÚ a VÚVH sa odskúšajú v OpenSource softvéroch (QGIS, atď.) Jedným z problémov môže byť aj verzia WFS 2.0, ktorá už nie je podporovaná v nižších verziách ArcGIS-u. Riešením v tomto prípade by bolo používať off-line dáta. Ďalej si treba uvedomiť, že služby majú nastavené obmedzenie napr. pri AU WFS – 10 000 objektov, pri GN je povolených viac.

Harmonizácia riečnej siete

Na úvod tejto problematiky p. Krnáč zhodnotil doterajší stav úlohy harmonizácie riečnej siete. V roku 2014 sa vyhotovil dokument o napĺňaní a aktualizácii technicko-informačného systému SVP (ďalej len TIS). Napĺňanie a aktualizácia databázy sa má vykonať v 4 etapách (etapa = ½ rok).

9.8.2018 bola podpísaná zmluva na aktualizáciu TIS.

Do 14.12.2018 sa má vykonať konsolidácia TIS SVP a aktualizáciu modulu. Podľa aktuálneho stavu sa to odhaduje skôr na koniec januára a začiatok februára.

Všetky databázy a jednotlivé objekty sa musia ešte raz manuálne/case by case skontrolovať/verifikovať/opraviť. Hlavné vodné toky sú v poriadku.

Za posledné obdobie sa uskutočnilo stretnutie s NLC. Údaje získané od nich sú veľmi rozpačité. Tieto údaje sú reprezentované z katastrálnych údajov, zmiešané pre mierky 25 a 50 000. V podstate tieto dáta sú nepoužiteľné na vytvorenie riečnej siete (z hľadiska geometrie). Navyše geometria je bez akýchkoľvek atribútov.

V roku 2019 bude v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon) riešená správa vodných tokov, čo znamená, že by sa malo ujasniť, ktorý rezort bude spravovať konkrétne vodné toky.

Údaje získané od Hydromeliorácií, š. p. je potrebné prečistiť kvôli viacerým nezrovnalostiam a nezhodám.

V porovnaní s dátami zo ZBGIS disponuje SVP, š. p. objektami, ktoré v ZBGIS neexistujú (SVP, š. p. vyše 150 000 objektov, ZBGIS cca. 137 000).

Referenčným podkladom je ZBGIS a tým pádom je potrebné potvrdiť iba tie objekty, ktoré v databáze chýbajú.

Pre chýbajúce objekty bude definovaný iný identifikátor ako pre ZBGIS (kvôli rozlíšiteľnosti).

Zvyšné, resp. chýbajúce objekty budú poskytnuté GKÚ pravdepodobne v roku 2019.

V. Molnárová (GKÚ) informovala účastníkov stretnutia o priebehu štandardizácie GN vodných tokov, ktorá sa vykonáva dopodrobna podľa okresov. Štandardizácia je riešená v spolupráci s okresmi, k.ú. a obcami. V prípade, že pre objasnenie vodných tokov a ich názvov je potrebné dodať obciam samotnú geometriu tokov, nastáva nesúlad medzi dotknutými organizáciami, čo iba potvrdzuje fakt, že geometria riečnej siete, s ktorou tá-ktorá organizácia pracuje, nie je na úrovni SR jednotná. Z tohto dôvodu je nevyhnutné zaviesť používanie jednotnej riečnej siete pre všetky organizácie ale aj pre všetky rezorty.

Správcovský názov je/môže byť iný, ako na vodohospodárskej mape. Do toho vstupuje s názvami kataster, kde k jednotlivým parcelám prislúcha info o danom vodnom toku, iní správcovia (napr. Lesy SR) používajú tiež svoje vlastné „správcovské“ názvy.

Momentálne sa štandardizujú nové geografické názvy, ktorých zdrojom sú údaje z KN a z lesníckych máp. GKÚ preberá z týchto máp iba názov, geometriu nie. Výsledkom môže byť, že jeden štandardizovaný geografický názov môže mať tri variantné názvy – z katastra, lesníckych máp alebo od iného správcu.

Je potrebné rozhodnúť pre každý geografický názov vodného toku, ktorý geografický názov bude pre všetky organizácie aj správcov vychádzať a následne štandardizovaný, príp. reštandardizovaný, názvy zaužívané v ostatných rezortoch či obecné názvy budú vedené ako variantné názvy.

ÚLOHA:

SV MŽP SR, p. Košovský zhodnotí nižšie uvedený zoznam okresov, ktoré sa budú riešiť v roku 2019 v súvislosti so štandardizáciou geografického názvoslovia (ďalej len ŠGN), a či by bola možnosť zo strany MŽP SR personálne zabezpečiť spoluprácu na verifikácii geografických názvov vodných tokov v jednotlivých okresoch počas roka 2019. Ak by spolupráca nebola možná, musí sa rozhodnúť, či sa v daných okresoch nebude riešiť štandardizácia a následne poskytovať ŠGN vodných tokov alebo sa poskytnú pôvodné ŠGN vodných tokov.

Zoznam okresov:

Považská Bystrica (pilotný okres pre rok 2018 - 2019)

Bytča

Brezno

Detva

Trnava

Banská Štiavnica

Šaľa

Hlohovec

Turčianske Teplice

Kysucké Nové Mesto

Kežmarok

Gelnica

Prievidza

Spišská Nová Ves

Pramene

Približne rok trvalo skompletizovať zmluvu s Ministerstvom zdravotníctva SR (ďalej len MZ SR). K dnešnému dňu GKÚ ešte nedostalo údaje.

Kým GKÚ nedostane dáta od MZ SR, nedokáže pokročiť ďalej v riešení problematiky.

Akonáhle budú dáta dostupné, GKÚ ich zanalyzuje a porovná so ZBGIS. Výsledok sa poskytne účastníkom stretnutia. Jedná sa o 1941 prameňov od MZ SR (aj keď niektoré zdroje nepatria do prameňov – je potrebné to vyjasniť). Po získaní údajov sa rozšíri atribútová tabuľka o položku, ktorá bude vypovedať o tom, odkiaľ/z akých zdrojov pochádzajú dáta.

Pramene od NLC nebudú považované za referenčné. GKÚ ešte nezačal komunikáciu s ŠGÚDŠ.

M. Tuchyňa informoval, že zatiaľ ani zo strany MŽP SR nebolo zorganizované stretnutie s ŠGÚDŠ, ale zaradí to do svojho programu ako prioritnú aktivitu.

PRIORITNÁ AKTIVITA:

Skompletizovať triedu prameňov v spolupráci s ŠGÚDŠ.

Pramene je téma, ktorá je potrebná aj pre INSPIRE.

Čistiarne odpadových vôd

Zrealizuje sa individuálne stretnutie medzi VÚVH a GKÚ do konca roka 2018.

Brehové čiary

V ZBGIS sa brehové čiary neriešia. Je potrebné sa dohodnúť na tom, či to má zmysel riešiť pre INSPIRE. V súčasnej situácii je obtiažne alebo skôr neriešiteľné systematicky spracovať brehové čiary pre všetky vodné toky či vodné plochy. Pri vodných tokoch, vodných plochách, ku ktorým existuje projektová dokumentácia, je možné sa odraziť od výšok hladiny uvedených v projektovej dokumentácii, v ostatných prípadoch to nie je reálne. Napr. v ČR sú určené brehové čiary iba pre vodné plochy/jazerá.

ÚLOHA:

Do mája/júna 2019 uskutočniť stretnutie medzi rezortmi (GKÚ, VÚVH, SVP, atď.).

Priepust

Pri priepustoch nastal rozpor v definícii medzi INSPIRE a na národnej úrovni.

Po vzájomnej dohode a akceptácii zo strany GKÚ sa mapovanie priepustu ruší.

K bodu 2:

M. Tuchyňa na úvod nadviazal na INSPIRE úlohy z minulosti.

Zaujímal sa o to, ako prebiehala transformácia údajov pre Annex I a či existuje k nej nejaká dokumentácia (otázka na GKÚ). Dokumentácia existuje, ale je potrebné zistiť, či je zdieľateľná. Táto dokumentácia vlastne obsahuje to isté, čo je obsiahnuté v mapovacích tabuľkách, len s obširnejším opisom a samotná metodika je postavená pre konkrétnu softvérovú verziu. Identifikované mapovacie

tabuľky, plus súvisiaca dokumentácia by bola doplnená do zoznamu Mapovacích tabuliek¹. Z hľadiska koordinácie by bolo prínosné a užitočné, keby sa mohla doplniť informácia k dátam o ich pôvode a ktoré povinné osoby sú za ne zodpovedné aj na úrovni metaúdajov. Pre zabezpečenie systematickej dokumentácie mapovania priestorových údajov na INSPIRE UML model MŽP SR zvažuje využitie pripravovanej verzie softvérového nástroja Re3gistry 2². Vývoj tejto verzie má byť dokončený do konca roka 2018 a po jej sprístupnení prebehne analýza možnosti využitia pre potreby na národnej úrovni.

INSPIRE prioritné datasety

Jedná sa o priestorové údaje a súvisiace služby, ktoré sú využívané pre environmentálne monitorovanie a podávanie správ³. V súčasnosti Európska komisia identifikovala 96 datasetov⁴. Momentálne je za Slovenskú republiku vypublikovaných 12 metazáznamov⁵. Popri identifikácii dostupných údajov s relevantnými organizáciami v rámci rezortu MŽP SR a MZ SR prebieha diskusia k nastaveniu priorít pri ich sprístupňovaní aj s Inštitútom environmentálnej politiky. Hlavným cieľom je, aby sa tieto datasety dostali do strojovo spracovateľnej podoby. Táto iniciatíva je dôležitá z hľadiska efektívneho environmentálneho monitoringu a reportingu. Sú to datasety, ktoré sú aj v scope INSPIRE, ale idú nad jeho rámec. Európska komisia zároveň postupne podľa jednotlivých oblastí iniciuje aktivity zamerané na harmonizáciu údajových modelov environmentálneho monitoringu s údajovými modelmi INSPIRE, tak aby do budúcnosti bola eliminovaná potreba multiplicitného sprístupňovania identických priestorových údajov.

V prípade relevancie bude taktiež vhodné zhodnotiť, či by boli niektoré z prioritných datasetov využiteľné aj pre samotný ZBGIS.

Sprístupnenie insitu dát INSPIRE pre Copernicus (elevation a orto):

- MŽP SR osloví ÚGKK SR, prípadne ďalšie relevantné rezorty v súvislosti s prípravou konsolidovanej pozície SR pre Európsku komisiu a ďalšie relevantné inštitúcie;
- pozvánka na Hackaton (Copernicus Hackathon @ DanubeHack 2018) – oboznámenie sa s iniciatívou⁶.

ÚLOHA:

MŽP SR poskytne e-mailom zoznam 96 INSPIRE prioritných datasetov a konkrétny termín na spätnú väzbu zo strany rezortu ÚGKK SR ohľadne potenciálu ich prípadného opätovného využitia.

K bodu 3 a 4: Diskusia medzi zúčastnenými prebiehala v rámci jednotlivých problematík.

¹ <http://inspire.gov.sk/implementacia/interoperabilita/harmonizacia-dajov-mapovacie-tabuky>

² <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/pages/viewpage.action?pageId=293913084>

³ <http://inspire.gov.sk/koordinacia/rove-sk/es-nipi/tps-ipd>

⁴ http://inspire.gov.sk/Upload/07_koordinacia/sk/es/TPSIPD/20180508_INSPIRE_LOIPDS_SK.xls

⁵ <http://inspire-geoportal.ec.europa.eu/results.html?country=sk&view=details&legislation=all>

⁶ <http://copernicus.danubehack.eu/>

K bodu 5: Prijatie záverov

1. MŽP SR zaradí do svojho programu ako prioritnú aktivitu skompletizovanie triedy prameňov v spolupráci s ŠGÚDŠ.
2. Do mája/júna 2019 uskutočniť stretnutie medzi rezortmi (GKÚ, VÚVH, SVP, atď.) k brehovým čiaram.
3. MŽP SR poskytne e-mailom zoznam 96 INSPIRE prioritných datasetov a konkrétny termín na spätnú väzbu zo strany rezortu ÚGKK SR ohľadne potenciálu ich prípadného opätovného využitia.
4. ÚGKK SR navrhuje ďalšie pracovné stretnutie pred letom 2019.

